

Research Paper

Designing the Model of Factors Affecting on Promotion of Sports Diplomacy of Iran**S. Sh. Mousavi Gargari¹, N. Benar², Sh. Shafiei³**

1. Ph.D. in Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran

2. Assistant Professor in Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran

3. Assistant Professor in Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran

Received: 2020/11/17

Accepted: 2021/02/28

Abstract

The purpose of this research was designing the model of factors effecting on promotion of sports diplomacy of Iran. Present study in terms of purpose is applied and descriptive-correlation. The Statistical population included current and former managers and experts of National Olympic Committee and sports federations and professors and university students of sports management, political science and international relations also athletes. Samples were selected as purposeful and accessible. A researcher-made questionnaire was used to collect data also face validity of questionnaire was confirmed by experts (16 people). Its reliability was estimated by using Cronbach's alpha test (0.95) and combined reliability. Structural equation modeling was used in PLS3-SPSS24 software for analyze data and investigating fit of model. Results indicated that effect of causal and contextual and interventionist conditions on promotion of sports diplomacy (0.34), (0.37), (0.27) were significant. Also, contextual and interventionist conditions on strategies (0.42), (0.31) and effect of promotion of sports diplomacy on strategies (0.35) and strategies on outcomes (0.70) were significant. Regarding situation of sports diplomacy in Iran, although there has been a relatively growing trend over the years, there is still a challenging path ahead. And executive organizations are still far from a comprehensive and strategic vision and the implementation of strategic plans for the development of sports diplomacy. Therefore, with constructive cooperation between organizations in charge of sports in country and giving priority and using the potential of international sports by these organizations, we hope to improve current condition and thus promotion of sports diplomacy of Iran.

Keywords: International Relations, Sports Diplomacy, Iran

1. Email: shima_mousavi67@yahoo.com

2. Email: noshin.benar@gmail.com

3. Email: shafiee_shahram@guilan.ac.ir



Extended Abstract

Background and purpose

Today, the role of physical education and sports goes beyond just a physical activity or entertainment. In other word, sport is one of the basic pillars in planning of economic, social, cultural, political and diplomatic eras in societies (Sabaghian, 2015, 142). It can be said that, high popularity of international sports events has provided a fertile situation for interventions of governments. In this strategy, sport is a tool of governments to relate achievements and victories of country's champions and athletes to their political-economic development (Eden, 2013, 2). In order to systematize analysis and completion of existing knowledge in the field of sports diplomacy, the purpose of this study was to design the model of factors affecting on the promotion of sports diplomacy of Iran. With obtained results and announcing it to the sports organizations in charge, a positive step can be taken to promote sports diplomacy and consequently increase international interactions.

Materials and Methods

The present study is an applied and descriptive-correlational research. The statistical population included current and former managers and experts of National Olympic Committee and sports federations and university professors and students in sports management, political science and international relations, and athletes. The study's participants were selected through the purposive, convenience sampling method. A researcher-made questionnaire was used to collect data. Face validity of questionnaire was confirmed by experts (16 people). Questionnaires were distributed among 270 people and 263 questionnaires were collected, of which 258 questionnaires were completely completed and analyzed. The statistical return rate of the questionnaires was equal to 95%. . The questionnaire consisted of two separate sections. The first part of the questionnaire involved demographic characteristics and the second part was the main variables of the questionnaire, consisting of causal conditions including public participation and institutional support, contextual conditions including technology and international, interventionist conditions including political and legal, economic and social, axial phenomenon including sports diplomacy, strategies dimension including software capability and strategic structural capabilities and hardware and eventually dimension of sports diplomacy promotion consequences including increasing international relations, economic development, national unity, improving international prestige, promoting political status, developing power, developing cultural interactions, avoidance of sanctions and isolation, peace and friendship and negative dimension.



In this study, Cronbach's alpha coefficients of the questionnaire were calculated using SPSS software and the questionnaire had a reliability of (0.95). Structural equation modeling was used in PLS3-SPSS24 software for analyze data and investigate the fit of model.

Findings

The results in the confirmatory factor analysis section showed that in the field of causal conditions, both components of institutional support (0.880) and public participation (0.693) had a significant role in explaining causal conditions. Moreover, in terms of contextual conditions, both international (0.929) and technology (0.882) had a significant role in explaining contextual conditions. Besides, in the interventionist conditions, all three components including social (0.943), political and legal (0.927), and economic (0.854) had a significant role in explaining contextual conditions. In addition, the components of strategic software capability (0.978) and strategic structural capabilities and hardware (0.955) had a significant role in explaining the dimension of strategies in promotion of sports diplomacy of Iran. Eventually, components of increasing international relations (0.931), economic development (0.917), national unity (0.903), improving international prestige (0.900), promoting political status (0.850), developing power (0.845), development of cultural interactions (0.834), avoidance of sanctions and isolation (0.821), peace and friendship (0.774) and negative dimension (0.267), respectively, play a significant role in explaining dimensions of consequences of promoting sports diplomacy of Iran.

On the other hand, based on path analysis, it was found that causal conditions have a direct, positive and significant effect on the promotion of sports diplomacy (0.34) and explains their changes. Further, the results showed that the contextual conditions have a direct, positive and significant effect on the strategies and promotion of sports diplomacy and the values of 0.42 and 0.37, respectively, explain the changes in this variable. In addition, the variable of interventionist conditions has a direct, positive and significant effect on the strategies and promotion of sports diplomacy of Iran and the values of 0.31 and 0.27, respectively, explain the changes in this variable.

Moreover, the effect of promoting sports diplomacy of Iran on its strategies was positive, direct and significant, and explains 0.35 of its changes. Finally, the effect of Iran's sports diplomacy promotion strategies on its consequences was positive, direct and significant as it explains 0.70 of its changes.



Conclusion

Regarding situation of sports diplomacy in Iran, although there has been a relatively growing trend over the years, there is still a challenging path ahead. Executive organizations are still far from a comprehensive vision and strategic plans. In other word, capabilities of sport have not been used to improve international relations. The reason can be lack of seriousness of sports in our country's policy-making. However, it is ultimately up to the heads of country to decide whether we want to resume, continue or cut off diplomatic relations between countries, as well as it should not be considered ideal and far-fetched role to sports in international relations. However throughout history, sports diplomacy has proven its significant role in relations between societies. Therefore, with constructive cooperation between organizations in charge and using the potential of international sports by these organizations, we can hope for development of current condition and thus promotion of sports diplomacy of Iran.

Keywords: International Relations, Sports Diplomacy, Iran

References

1. Eden, J. (2013). Soccer and International Relations: Can Soccer Improve International Relations? Ottawa: University of Ottawa .
2. Sabaghian, A. (2015). Sport Diplomacy. Culture-Communication Studies, 16(31), 151-131 (Persian) .



طراحی مدل عوامل اثرگذار بر ارتقا دیپلماسی ورزشی ایران

سیده شیما موسوی گرگری^۱، نوشین بنار^۲، شهرام شفیعی^۳

۱. دکتری مدیریت ورزشی دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه گیلان، رشت، ایران
 ۲. استادیار مدیریت ورزشی دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه گیلان، رشت، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار مدیریت ورزشی دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۸/۲۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۱۰

چکیده

هدف از این پژوهش طراحی مدل عوامل اثرگذار بر ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران بود. پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از حیث ماهیت توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری، شامل مدیران حاضر و سابق و کارشناسان روابط بین‌الملل کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های ورزشی و ادارات ورزش و جوانان، اساتید و دانشجویان مدیریت ورزشی، علوم سیاسی و روابط بین‌الملل و ورزشکاران بودند. نمونه آماری به صورت هدفمند انتخاب شد و جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شد و روایی صوری پرسشنامه توسط صاحب‌نظران (۱۶ نفر) تأیید شد. پایایی آن با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ (۰/۹۵) و پایایی ترکیبی محاسبه شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی برازش مدل از مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزار اس‌پی‌اس‌اس و پی‌ال‌اس استفاده شد. نتایج نشان داد که اثر شرایط علی و زمینه‌ای و مداخله‌گر بر ارتقاء دیپلماسی ورزشی (۰/۳۴)، (۰/۳۷) و (۰/۲۷) معنی‌دار بود. همچنین شرایط زمینه‌ای و مداخله‌گر بر راهبردها (۰/۴۲) و (۰/۳۱) و اثر ارتقاء دیپلماسی ورزشی بر راهبردها (۰/۳۵) و راهبردها بر پیامدها (۰/۷۰) معنی‌دار بودند. در مورد وضعیت دیپلماسی ورزشی ایران هنوز مسیر پر چالشی در پیش است و دستگاه‌های ذینفع از یک نگاه جامع و استراتژیک و اجرای برنامه‌های راهبردی برای توسعه دیپلماسی ورزشی فاصله دارند. از این‌رو، با همکاری سازنده بین سازمان‌های اجرایی ورزش کشور و در دستور کار قرار دادن و استفاده از پتانسیل ورزش بین‌الملل توسط این سازمان‌ها، می‌توان به بهبود شرایط موجود و در نتیجه ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران امیدوار بود.

واژگان کلیدی: روابط بین‌الملل، دیپلماسی ورزشی، ایران

1. Email: shima_mousavi67@yahoo.com

2. Email: noshin.benar@gmail.com

3. Email: shafiee_shahram@guilan.ac.ir



مقدمه

امروزه نقش تربیت‌بدنی و ورزش، از یک فعالیت بدنی یا نوعی تفریح و سرگرمی فراتر رفته و یکی از ارکان اساسی فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و دیپلماتیک است (صباغیان، ۲۰۱۵، ۱۴۲). به عبارت دیگر، ورزش می‌تواند یک جامعه را تحت تأثیر قرار دهد، از این‌رو بسیاری از کشورها در تلاشند با برنامه‌ریزی، ورزشکارانی را آماده و روانه‌ی مسابقات کنند که موفقیت آن‌ها را در رویدادهای بزرگ تضمین کند (علی دوست و همکاران، ۲۰۱۴، ۲۳۲ و شعبانی بهار و همکاران ۲۰۱۵، ۱۱۸). معروفیت بالای رویدادهای ورزشی بین‌المللی، فضای مناسبی برای دخالت دولت‌ها فراهم کرده است. در این راهبرد، ورزش ابزار سیاست دولت است که از طریق آن دستاوردها و پیروزی‌های قهرمانان و ورزشکاران کشور را به نظام سیاسی-اقتصادی خود مرتبط می‌کند تا بتواند برتری نظام خود را به دیگران نشان دهد (ادن^۱، ۲۰۱۳، ۲). بر همین اساس، پیشرفت در حیطه ورزش به یکی از اولویت‌های راهبردی برنامه‌ریزان در کشورهای مختلف دنیا تبدیل شده است (علی دوست و همکاران، ۲۰۱۴، ۲۳۲ و شعبانی بهار و همکاران ۲۰۱۵، ۱۱۸). در کنار تحول نظام بین‌الملل از لحاظ فکری و عملی، ابزارهای دولت‌ها نیز برای پیشبرد اهداف و منافع بین‌المللی‌شان تغییر کرده است (صباغیان، ۲۰۱۵، ۱۳۲). یکی از موضوعاتی که در خصوص ورزش بین‌المللی مطرح است، استفاده از آن به منظور کاربرد قدرت نرم^۲ است. تعریف جوزف نای^۳ از قدرت نرم که در ابتدا از سوی خود ایشان مطرح شده است، عبارتند از: توانایی کسب مطلوب از طریق جاذبه، نه از طریق اجبار یا تطمیع (نای، ۲۰۱۱). به بیان دیگر، قدرت نرم ناشی از جذابیت فرهنگ، ایده آل‌ها و سیاست‌های یک کشور است (شعبانی مقدم و فراهانی، ۲۰۱۶، ۵۳).

از آن‌جایی که یکی از منابع قدرت نرم کشورها ورزش و کارکردهای بین‌المللی آن است، این وضعیت موجب ظهور مفهوم «دیپلماسی ورزشی^۴» در کنار انواع دیگر دیپلماسی شده است. در پرتو جهانی شدن، به‌ویژه جهانی شدن فرهنگ، دیپلماسی نیز متحول شده و شکل تازه‌ای گرفته (امینی و انعامی، ۲۰۱۲، ۳۹۳). به عبارت دیگر، «دیپلماسی عمومی^۵» که به مفهوم ایجاد فضایی در افکار عمومی کشور یا کشورهای هدف می‌باشد، در واقع تعبیری است که به دلیل جهانی شدن وضعیت قدرت به وجود

1. Eden
2. Soft Power
3. Joseph Nye
4. Sport Diplomacy
5. Public Diplomacy



آمده است (قربانی، ۲۰۱۳، ۱۸). با توجه به این تعاریف، ورزش و رویدادهای بین‌المللی ورزش، یکی از عرصه‌های تحقق این دیپلماسی تلقی می‌شود. «دیپلماسی ورزشی» زیر چتر گسترده‌تر دیپلماسی عمومی قرار می‌گیرد و شامل اموری است که افراد ورزشی، از طرف دولت خود و در ارتباط با سیاست‌های کشورشان به انجام می‌رسانند. (شعبانی مقدم و فراهانی، ۲۰۱۶، ۵۸). استفاده از ورزشکاران و رویدادهای ورزشی برای ارائه و ایجاد یک تصویر مطلوب، بین مردم و سازمان‌های خارجی به منظور شکل دادن به ادراکات و تصورات آنها به شیوه موثر، برای پیشبرد اهداف سیاست خارجی حکومت‌ها امری جدی تلقی می‌شود. به عبارت دیگر، اجتماعات بزرگ ورزشی مثل المپیک و جام‌های جهانی می‌تواند کشورها را در کنار یکدیگر جمع کند و منجر به شکل‌گیری روابط نزدیک و صمیمانه‌تر بین کشورها شود، در این صورت دیپلماسی ورزشی، بهترین کارایی خود را بروز می‌دهد و ملت‌ها می‌توانند صلح، دوستی و تعاون خود را نشان بدهند (التیامی‌نیا و محمدی، ۲۰۱۶، ۱۴۹).

جهت بررسی بیشتر مسأله پژوهش، می‌توان به مرور تحقیقات قبلی در داخل و خارج از کشور پرداخت. در تحقیقات داخلی، نتایجی که از پژوهش‌های التیامی‌نیا و محمدی (۲۰۱۶) برآمد این بود که ورزش می‌تواند نقش سازنده‌ای را در روابط بین‌المللی به خصوص صلح بازی کند ولی در برخی موارد هم برای از بین بردن موقعیت‌های صلح‌آمیز و تحریک دشمنی استفاده شده است. زرگر (۲۰۱۶) نیز ادعان می‌دارد که امروزه جا دارد کارکردهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی آن و آثار و تبعات شگرف آن بر کلان‌ترین سطح تعاملات، یعنی روابط بین دولت‌ها و دیگر بازیگران بین‌المللی در روابط بین‌الملل تئوریزه و مفهوم‌سازی شود. بهرامی‌پور (۲۰۱۸)، در رساله خود، شش عامل موثر برای کسب کرسی‌های بین‌المللی ورزشی (اجتماعی فرهنگی، مدیریتی، ارتباطی، اقتصادی، حرفه‌ای - شغلی و سیاسی) شناسایی کرد. بخشی چناری و همکاران (۲۰۱۹) نیز در پژوهشی، مهم‌ترین نقش‌های دیپلماسی ورزشی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران را عدم وجود لحن خصمانه و جذابیت بیشتر این نوع دیپلماسی نسبت به سایر دیپلماسی‌ها عنوان کردند. همچنین، پیمان‌فر و همکاران (۲۰۱۹)، در پژوهش خود چنین نتیجه‌گیری کردند که برنامه‌محوری و شناخت دیپلماسی ورزشی پیامدهای عمده‌ای در توسعه جامعه‌شناسی سیاسی، سیاست خارجی و توسعه ورزش کشورها در ابعاد مختلف در بر خواهد داشت. در نهایت، شریعتی (۲۰۱۹)، در پژوهش خود چنین بحث می‌کند که تصمیم‌گیران سیاسی ایران، به ورزش به عنوان پدیده‌ای تفریحی نگریسته از ظرفیت ورزش ایران در عرصه بین‌الملل آنگونه که باید استفاده نمی‌کنند.



در تحقیقات خارجی؛ لوگو^۱ (۲۰۱۸) رابطه بین ورزش و روابط بین‌الملل را بررسی کرده است. وی به این نتیجه رسید که دولت‌ها باید در سیاست‌های خارجی خود ورزش را در اولویت قرار دهند و تمرکز خود را برای مشارکت و یا کسب میزبانی رویدادهای ورزشی بین‌المللی برای ارتقاء اهداف دیپلماتیک خود قرار دهند. دوستی و همکاری (۲۰۱۹) نیز هفت مؤلفه جریان سیاسی، مبادله فرهنگی، صلح، وحدت ملی، توسعه اقتصادی، دگرگونی، ارتباطات و جریان‌های مذهبی به عنوان مولفه‌های عملکردی دیپلماسی ورزشی شناسایی کردند. همچنین دیکسون^۲ و همکاران (۲۰۱۹)، در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که ورزش و رویدادهای ورزشی، همچنان نقش مهمی در تقویت و توسعه روابط دیپلماتیک بین کشورها و ایجاد صلح در جهان ایفا می‌کنند. عبدی و همکاران (۲۰۱۹)، منابع دیپلماسی ورزشی را در سه گروه طبقه‌بندی کردند: رویدادهای ورزشی، سرمایه‌های انسانی ورزشی و محصولات ورزشی. وون و چیو (۲۰۲۰) نیز، در پژوهش خود عملکرد دیپلماسی ورزشی در تایوان و کره جنوبی را که کارکرد متفاوتی داشت، مقایسه کردند. سوپلی^۳ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش خود جنبه‌های زیست محیطی و نگرانی عمومی برای محیط زیست به عنوان بخشی از دیپلماسی ورزشی در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۸ را بررسی کردند که بنابر نتایج آن‌ها بر اساس فاکتورهای در نظر گرفته شده، این موارد از طرف افراد شرکت‌کننده در پژوهش، خیلی خوب ارزیابی شده بود. در نهایت، جانسون^۴ (۲۰۲۰) در پژوهش خود چنین اذعان داشت که ورزش تکواندو بین دو کشور کره شمالی و کره جنوبی برای رسیدن به اهداف دیپلماتیک و پایان دادن به چندین دهه اختلاف بین دو کشور می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد.

به طور کلی مرور تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که فقدان سیاست‌ها و خط مشی‌های راهبردی، عدم هماهنگی بین سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی مرتبط با ورزش، ناکافی بودن منابع مادی و انسانی در حوزه‌های مختلف ورزشی و انجام کارهای موازی از جمله مهم‌ترین نارسایی‌های ورزش کشور می‌باشد. می‌توان گفت که، ورزش به عنوان یکی از بازیگران جدید حوزه بین‌الملل و دیپلماسی ورزشی، بعنوان یکی از زیر شاخه‌های دیپلماسی عمومی، نقش بسیار مهمی در توسعه اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی کشور در جامعه جهانی دارد. ولی علی‌رغم کارکردهای شگرف ورزش در ارتباطات بین جوامع، همچنان در نهادهای سیاست‌گذاری کشور این مقوله امری جدی تلقی نمی‌شود. در حالی که با توجه

1. Logo
2. Dixon
3. Supli
4. Johnson



به حضور موثر تیم‌های ورزشی در رقابت‌های المپیک و جهانی در سال‌های اخیر و همچنین با به دست آوردن کرسی‌های بین‌المللی ورزشی، نخبگان ورزش کشور می‌توانند باعث رشد و توسعه دیپلماسی ورزشی و در نتیجه تعامل با کشورهای دیگر و بهبود شرایط موجود گردند. در این راستا جهت نظام‌سازی محورهای تحلیل و تکمیل دانش موجود در زمینه دیپلماسی ورزشی باید یک مطالعه یکپارچه و جامع صورت گیرد. از سوی دیگر استخراج نتایج و اعلام آن، به سازمان‌های متولی ورزش کشور می‌تواند گام مثبتی در جهت ارتقاء دیپلماسی ورزشی و متعاقب آن افزایش تعاملات بین‌المللی باشد. در نتیجه، در این پژوهش محقق بر آن است که با استفاده از روش تحقیق و ابزارهای پژوهشی مناسب به طراحی مدل عوامل اثرگذار بر ارتقا دیپلماسی ورزشی ایران پردازد.

روش پژوهش

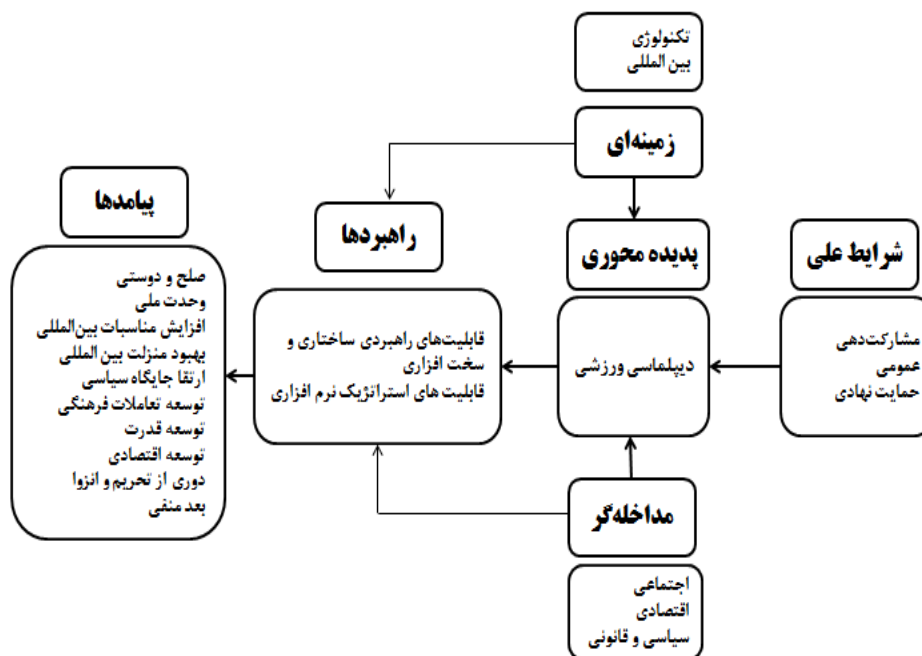
پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی-همبستگی می‌باشد، که به شکل میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری پژوهش، شامل مدیران حال حاضر و سابق و کارشناسان روابط بین‌الملل کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های ورزشی و ادارات ورزش و جوانان، اساتید و دانشجویان مدیریت ورزشی و علوم سیاسی و روابط بین‌الملل و ورزشکاران بودند. نمونه آماری بر اساس تعداد قابل کفایت، جهت مدل‌سازی در نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس^۱ به میزان ۱۰ تا ۲۰ برابر ابعاد ترسیم شده در مدل مفهومی برآورد شد. حداقل حجم نمونه آماری، به تعداد قابل کفایت بر اساس تعداد ۱۹ متغیر پنهان ۱۹۰ نفر تعیین شده است، به عبارتی بابت هر متغیر پنهان ۱۰ نفر به‌عنوان نمونه آماری مشخص شده است (داوری و رضازاده، ۲۰۱۷). در نهایت از طریق نمونه‌گیری غیر تصادفی و هدفمند، ۱۹۰ نفر به‌عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. پرسشنامه‌های حاضر بین ۲۷۰ نفر توزیع گردید و ۲۶۳ پرسشنامه جمع‌آوری شد که ۲۵۸ پرسشنامه به طور کامل تکمیل شده بود که نرخ بازگشت آماری پرسشنامه‌ها معادل ۹۵٪ بود که مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

پرسشنامه تحقیق حاضر برگرفته از مطالعه کیفی (مصاحبه) و اسنادی بود. این پرسشنامه شامل دو بخش مجزا بود. در بخش اول پرسشنامه، ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و بخش دوم شامل متغیرهای اصلی پرسشنامه بودند که شامل بعد شرایط علی، شامل مشارکت‌دهی عمومی و حمایت نهادی، بعد شرایط زمینه‌ای شامل تکنولوژی و بین‌المللی، بعد شرایط مداخله‌گر شامل سیاسی و قانونی، اقتصادی و اجتماعی، بعد پدیده محوری شامل دیپلماسی ورزشی، بعد راهبردها شامل قابلیت‌های راهبردی

1. Smart PLS



ساختاری و سخت‌افزاری و قابلیت‌های استراتژیک نرم‌افزاری و بعد پیامدهای ارتقاء دیپلماسی ورزشی شامل صلح و دوستی، وحدت ملی، افزایش مناسبات بین‌المللی، بهبود منزلت بین‌المللی، ارتقاء جایگاه سیاسی، توسعه تعاملات فرهنگی، توسعه قدرت، توسعه اقتصادی، دوری از تحریم و انزوا و بعد منفی بود. در این پژوهش ضرایب آلفای کرونباخ پرسشنامه با استفاده از نرم‌افزار اسپ‌اس‌اس^۱ نسخه ۲۴ محاسبه شد و پرسشنامه از پایانی ۰/۹۵ برخوردار بود و پایایی و روایی سازه، به‌صورت مراحل گزارش شده در قسمت یافته‌ها با استفاده از نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس تأیید گردید. جهت تحلیل یافته‌ها از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری در دو بخش تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم سازه سه متغیر و تحلیل مسیر بین آن‌ها استفاده شد. به جهت غیرطبیعی بودن توزیع اکثر متغیرهای پژوهش (نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف) از نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس استفاده گردید. مدل مفهومی این پژوهش بر اساس نتایج تحقیق کیفی به صورت زیر است:



شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش (مستخرج از تحقیق کیفی)

Figure1. Conceptual model of research (derived from qualitative research)

1. SPSS 24



Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International Public License

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش در دو بخش توصیفی و استنباطی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در بخش توصیفی، بعضی ویژگی‌های جمعیت شناختی آزمودنی‌های تحقیق نشان داده شده است. در جدول ۱ تعداد فراوانی و درصد جنسیت، تحصیلات، شغل، سابقه، دارا بودن کرسی بین‌المللی و سن نمونه‌های پژوهش به تفکیک آورده شده است.

جدول ۱ - توصیف نمونه آماری

Table 1: Description of statistical sample

درصد فراوانی Frequency percentage	فراوانی Frequency	متغیر Variable	
64.35	166	مرد Male	جنسیت Gender
35.65	92	زن Female	
01.93	5	دیپلم Diploma	تحصیلات Education
-	-	فوق دیپلم Associate Degree	
31.78	82	کارشناسی Bachelor	
41.86	108	کارشناسی ارشد Masters	
24.43	63	دکتری P.H.D	
24.04	62	مدیر / کارشناس سازمانی Manager / Organizational Expert	شغل Job
10.85	28	اساتید تربیت بدنی و علوم سیاسی Professors of physical education and political science	
39.92	103	دانشجو Student	
25.19	65	ورزشکار Athlete	



ادامه جدول ۱ - توصیف نمونه آماری

Table 1: Description of statistical sample

درصد فراوانی Frequency percentage	فراوانی Frequency	متغیر Variable	درصد فراوانی Frequency percentage
31.39	81	1 تا 5 سال 1 to 5 years	سابقه Work Experience
10.85	28	6 تا 10 سال 6 to 10 years	
21.70	56	11 تا 15 سال 11 to 15 years	
24.03	62	16 تا 20 سال 16 to 20 years	
12.03	31	21 سال و بیشتر 21 years and more	
05.03	13	بله YES	دارای کرسی
94.97	245	خیر No	بین‌المللی Has an International Seat

نتایج آزمون کلموگروف-اسمیرنوف نشان داد که سطح معنی‌داری تمام مؤلفه‌ها کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد، لذا توزیع تمام داده‌ها غیر نرمال است در نتیجه برای بررسی ارتباط فرضیه‌های آماری از روش مدل معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس استفاده شود.

روایی مدل اندازه‌گیری

جهت سنجش برازش مدل اندازه‌گیری، از پایایی شاخص، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده گردید. پایایی شاخص برای سنجش پایایی درونی، شامل سه معیار ضرایب بارهای عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی است. بارهای عاملی از طریق محاسبه مقدار همبستگی شاخص‌های یک سازه با آن سازه، محاسبه و مقدار مناسب آن برابر و یا بیشتر از ۰/۴ می‌باشد. سنجه‌هایی که بارهای عاملی کمتر از ۰/۴ بودند از مدل پژوهش حذف گردید و در ادامه، تجزیه و تحلیل پژوهش بر اساس سؤال‌های تأیید شده صورت گرفته است. روایی همگرا با استفاده از معیار متوسط واریانس استخراج شده (



ای وی ای^۱ ارزیابی شده است. جهت بررسی روایی واگرای مدل اندازه‌گیری، از دو ماتریس روایی همبستگی متغیر لاتنت^۲ و معیار فرونل و لاکر^۳ استفاده شد. در این پژوهش مشخص می‌شود که همبستگی هر سازه، با خودش بیشتر از همبستگی آن سازه با سایر سازه‌ها است. در نتیجه روایی واگرای مدل، مورد تأیید قرار می‌گیرد. همچنین تمامی متغیرها دارای مقدار آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۰ و پایایی ترکیبی بالای ۰/۸۰ بودند که نشان‌دهنده این است که مدل دارای پایایی (چه از نظر آلفای کرونباخ و چه از لحاظ پایایی ترکیبی) مناسبی است.

برازش مدل ساختاری: با استفاده از معیارهای ضریب معناداری^۴، ضریب تعیین^۵ و ضریب قدرت پیش‌بینی^۶، برازش مدل ساختاری، مورد ارزیابی قرار گرفت. در ابتدا جهت بررسی رابطه بین سازه‌ها در مدل از ضریب معناداری استفاده شد (اگر مقدار آن از ۱/۹۶ بیشتر باشد، نشان از صحت رابطه بین سازه‌ها و تأیید فرضیه‌ها در سطح اطمینان ۰/۹۵ است). اکثر مسیرهای روابط بین مؤلفه‌های پژوهش و همچنین گویه‌ها با هریک از عامل‌های خود بزرگ‌تر از ۱/۹۶ و معنی‌دار بودند که حاکی از پیش‌بینی صحیح روابط مدل پژوهشی است. ضریب تعیین معیاری است که برای متصل کردن بخش اندازه‌گیری و بخش ساختاری مدل‌سازی معادلات ساختاری به کار می‌رود و نشان از تأثیری دارد که یک متغیر برون‌زا بر یک متغیر درون‌زا می‌گذارد. مقدار ضریب تعیین تنها برای سازه‌های درون‌زای (وابسته) مدل، محاسبه می‌گردد و در مورد سازه‌های برون‌زا، مقدار این معیار صفر است. میزان ضریب تعیین از صفر تا یک متغیر است و نشان‌دهنده برازش مدل ساختاری در سه سطح ضعیف (۰/۱۹)، متوسط (۰/۳۳) و قوی (۰/۶۷) است. در این پژوهش میزان ضریب تعیین تمامی متغیرهای پژوهش، بسیار بالاتر از ۰/۳۳ و در محدوده ۰/۶۷ یا بزرگ‌تر از آن بود و این بدین معنی است که مدل ساختاری پژوهش دارای برازش قوی است.

1. Average Variance Extracted
2. Latent variable correlation
3. Fronleichram & Loker
4. T-values
5. R2
6. Q2



جدول ۲ - خلاصه شاخص‌های مربوط به مدل تحقیق

Table 2. Summary of indicators related to the research model

ضریب تعیین R2	آلفای کرونباخ Cronbach's alpha	پایایی ترکیبی CR	میانگین واریانس اشتراکی AVE	ابعاد Dimensions
$0.33 \leq$	$0.60 \leq$	$0.70 \leq$	$0.50 \leq$	حد مطلوب desired limit
0.890	0.861	0.907	0.712	اجتماعی social
0.723	0.851	0.891	0.580	ارتقا جایگاه سیاسی promoting political status
0.866	0.890	0.917	0.649	افزایش مناسبات بین‌المللی increasing international relations
0.729	0.875	0.941	0.889	اقتصادی economic
0.071	0.737	0.880	0.640	بعد منفی negative dimension
0.810	0.926	0.944	0.772	بهبود منزلت بین‌المللی improving international prestige
0.863	0.776	0.858	0.614	بین‌المللی international
0.840	0.788	0.865	0.619	توسعه اقتصادی economic development
0.695	0.804	0.871	0.629	توسعه تعاملات فرهنگی development of cultural interactions
0.715	0.721	0.832	0.568	توسعه قدرت developing power
0.778	0.733	0.819	0.549	تکنولوژی technology



ادامه جدول ۱ - توصیف نمونه آماری

Table 1: Description of statistical sample

ضریب تعیین R2	آلفای کرونباخ Cronbach's alpha	پایایی ترکیبی CR	میانگین واریانس اشتراکی AVE	ابعاد Dimensions
0.774	0.770	0.853	0.596	حمایت نهادی institutional support
0.674	0.761	0.833	0.517	دوری از تحریم و انزوا avoidance of sanctions and isolation
0.694	0.934	0.944	0.588	راهبردها strategies
0.859	0.771	0.849	0.544	سیاسی و قانونی political and legal
برونزا Exogenous	0.811	0.861	0.570	شرایط زمینه‌ای contextual conditions
برونزا Exogenous	0.591	0.276	0.575	شرایط علی causal conditions
0.599	0.837	0.900	0.751	صلح و دوستی peace and friendship
برونزا Exogenous	0.846	0.874	0.514	عوامل مداخله‌گر interventionist conditions
0.956	0.883	0.908	0.557	قابلیت‌های نرم‌افزاری software capability
0.913	0.899	0.930	0.768	قابلیت‌های سخت‌افزاری Hardware capability
0.480	0.777	0.802	0.596	مشارکت‌دهی عمومی public participation
0.816	0.812	0.865	0.521	وحدت ملی national unity
0.546	0.897	0.929	0.765	(دیپلماسی ورزشی) (sports diplomacy)
0.494	0.963	0.967	0.504	پیامدها consequences



به منظور برازش مدل کلی (هر دو بخش مدل اندازه‌گیری و ساختاری) از معیار جی‌اواف^۱ استفاده شد. مقادیر به دست آمده توسط فرمول جی‌اواف می‌تواند با سه مقدار ۱، ۰/۳۶ و ۰/۲۵ در سه سطح قوی، متوسط و ضعیف تقسیم‌بندی شوند. در معادله جی‌اواف شاخص کامیونلیتی^۲ نشانه میانگین اشتراکی هر سازه می‌باشد که برای بررسی برازش بخش اندازه‌گیری مدل به کار گرفته می‌شود. این معیار نشان می‌دهد که چه مقدار از تغییرپذیری شاخص‌ها (سؤالات)، توسط سازه مرتبط با خود تبیین می‌شود. تنها مقادیر اشتراکی متغیرهای پنهان مرتبه اول در محاسبه میانگین اشتراکی دخیل هستند (داوری و رضازاده، ۲۰۱۷). برای محاسبه ضریب تعیین باید مقادیر ضریب تعیین مربوط به تمامی متغیرهای پنهان درون‌زای مدل اعم از مرتبه اول و مرتبه دوم را مد نظر قرار داد.

$$GOF = \sqrt{\text{communalities} \times R^2}$$

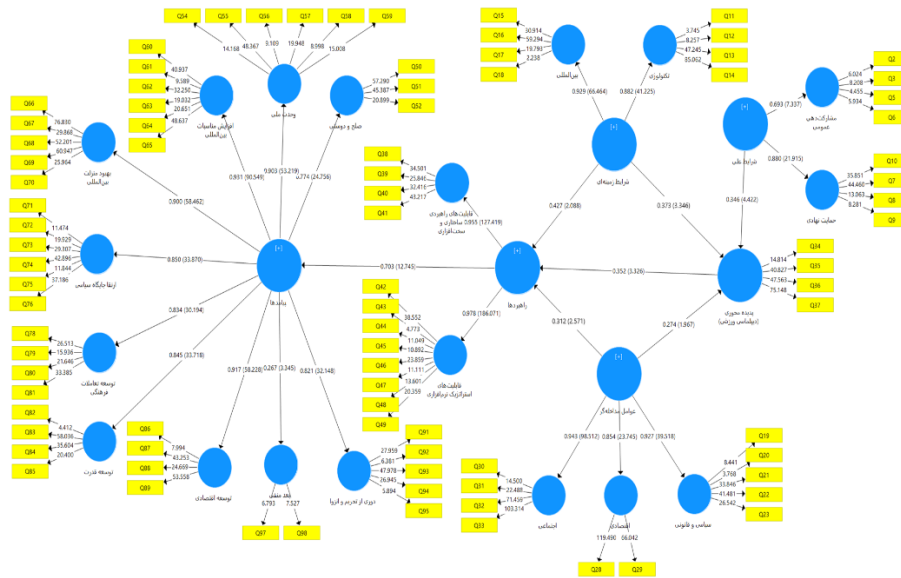
$$GOF = \sqrt{0/74 \times 0/672} = 778 \text{ برازش کلی قوی}$$

با توجه به آن که معیار نامبرده برابر ۰/۷۷۸ می‌باشد بنابراین برازش کلی مدل در حد «بسیار قوی» مورد تأیید قرار می‌گیرد.

مدل ساختاری: مدل ساختاری نهایی پژوهش پس از تأیید مدل‌های اندازه‌گیری و مراحل تأیید برازش در محیط نرم‌افزار به صورت شکل ۲ و جدول ۳ ترسیم و آزمون شد.

-
1. Goodness Of Fit
 2. Commuality





شکل ۲- مدل نهایی پژوهش (شامل مقادیر میزان ضریب اثر و ضریب معنی داری)
Figure2- Final research model (including R2 and T-values)

جدول ۳- نتایج مدل نهایی پژوهش

Table3. Results of the final research model

سطح معنی داری Significance Level	تی ویلیو T-values	ضریب مسیر Path Coefficient	رابطه هر یک از عواملها Relationship of each of Factors
0.001	186.071	0.978	راهبردها -> قابلیت‌های استراتژیک نرم‌افزاری Strategic software capabilities Strategies
0.001	127.419	0.955	راهبردها -> قابلیت‌های راهبردی ساختاری و ساخت‌افزاری Structural and hardware strategic capabilities Strategies
0.001	12.745	0.703	راهبردها -> پیامدها Strategies -> consequences



ادامه جدول ۳- نتایج مدل نهایی پژوهش

Table3. Results of the final research model

سطح معنی داری Significance Level	تی ولیو T-values	ضریب مسیر Path Coefficient	رابطه هریک از عامل‌ها Relationship of each of Factors
0.001	66.464	0/929	شرایط زمینه‌ای -> بین‌المللی contextual conditions -> international
0.001	41.225	0/882	شرایط زمینه‌ای -> تکنولوژی contextual conditions -> technology
0.037	2.088	0.427	شرایط زمینه‌ای -> راهبردها contextual conditions -> strategies
0.004	3.347	0.373	شرایط زمینه‌ای -> پدیده محوری (دیپلماسی ورزشی) contextual conditions -> Axial phenomenon (sports diplomacy)
0.001	21.915	0.880	شرایط علی -> حمایت نهادی causal conditions-> institutional support
0.001	7.337	0.693	شرایط علی -> مشارکت‌دهی عمومی causal conditions-> public participation
0.001	4.422	0.346	شرایط علی -> پدیده محوری (دیپلماسی ورزشی) causal conditions -> Axial phenomenon (sports diplomacy)
0.001	98.512	0.943	عوامل مداخله‌گر -> اجتماعی interventionist conditions -> social
0.001	23.745	0.854	عوامل مداخله‌گر -> اقتصادی interventionist conditions -> economic
0.002	2.571	0.312	عوامل مداخله‌گر -> راهبردها interventionist conditions -> strategies



ادامه جدول ۳- نتایج مدل نهایی پژوهش

Table3. Results of the final research model

سطح معنی داری Significance Level	تی ولیو T-values	ضریب مسیر Path Coefficient	رابطه هر یک از عامل‌ها Relationship of each of Factors
0.001	39.518	0.927	عوامل مداخله گر -> سیاسی و قانونی interventionist conditions -> political and legal
0.051	1.967	0.274	عوامل مداخله گر -> پدیده محوری (دیپلماسی ورزشی) interventionist conditions -> Axial phenomenon (sports diplomacy)
0.001	3.326	0.352	پدیده محوری (دیپلماسی ورزشی) -> راهبردها Axial phenomenon (sports diplomacy) -> strategies
0.001	33.870	0.850	پیامدها -> ارتقا جایگاه سیاسی Consequences -> promoting political status
0.001	90.549	0.931	پیامدها -> افزایش مناسبات بین‌المللی Consequences -> increasing international relations
0.001	3.345	0.267	پیامدها -> بعد منفی Consequences -> negative dimension
0.001	58.462	0.900	پیامدها -> بهبود منزلت بین‌المللی Consequences -> improving international prestige
0.001	58.228	0.917	پیامدها -> توسعه اقتصادی Consequences -> economic development
0.001	30.194	0.834	پیامدها -> توسعه تعاملات فرهنگی Consequences -> development of cultural interactions
0.001	33.718	0.845	پیامدها -> توسعه قدرت Consequences -> developing power



ادامه جدول ۳- نتایج مدل نهایی پژوهش

Table3. Results of the final research model

سطح معنی داری Significance Level	تی ولیو T-values	ضریب مسیر Path Coefficient	رابطه هریک از عامل‌ها Relationship of each of Factors
0.001	32.148	0.821	پیامدها -> دوری از تحریم و انزوا Consequences -> avoidance of sanctions and isolation
0.001	24.756	0.774	پیامدها -> صلح و دوستی Consequences -> peace and friendship
0.001	53.219	0.903	پیامدها -> وحدت ملی Consequences -> national unity

بر اساس شکل ۲ و جدول ۳، به ترتیب مشخص می‌شود که در بخش تحلیل عاملی تاییدی ابتدا در زمینه شرایط علی به ترتیب هر دو مؤلفه حمایت نهادی (۰/۸۸۰) و مشارکت‌دهی عمومی (۰/۶۹۳) دارای نقش معنی‌داری در تبیین شرایط علی هستند. در زمینه‌ی شرایط زمینه‌ای، به ترتیب هر دو مؤلفه‌ی بین‌المللی (۰/۹۲۹) و تکنولوژی (۰/۸۸۲) دارای نقش معنی‌داری در تبیین شرایط زمینه‌ای بودند. در زمینه شرایط مداخله‌گر، به ترتیب هر سه مؤلفه‌ی اجتماعی (۰/۹۴۳)، سیاسی و قانونی (۰/۹۲۷) و اقتصادی (۰/۸۵۴) در تبیین شرایط مداخله‌گر، مؤلفه‌های قابلیت استراتژیک نرم‌افزاری (۰/۹۷۸) و قابلیت‌های راهبردی ساختاری و سخت‌افزاری (۰/۹۵۵) در تبیین بعد راهبردهای ارتقای دیپلماسی ورزشی ایران، مؤلفه‌های افزایش مناسبات بین‌المللی (۰/۹۳۱)، توسعه اقتصادی (۰/۹۱۷)، وحدت ملی (۰/۹۰۳)، بهبود منزلت بین‌المللی (۰/۹۰۰)، ارتقای جایگاه سیاسی (۰/۸۵۰)، توسعه قدرت (۰/۸۴۵)، توسعه تعاملات فرهنگی (۰/۸۳۴)، دوری از تحریم و انزوا (۰/۸۲۱)، صلح و دوستی (۰/۷۷۴) و بعد منفی (۰/۲۶۷) در تبیین بعد پیامدهای ارتقای دیپلماسی ورزشی ایران نقش دارند. بر اساس تحلیل مسیر مشخص شد که شرایط علی، بر ارتقاء دیپلماسی ورزشی تاثیر مثبتی دارد و ۰/۳۴ تغییرات آن‌ها را تبیین می‌کند. همچنین نتایج نشان داد که بعد شرایط زمینه‌ای بر استراتژی‌ها و ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران، اثر دارد و به ترتیب ۰/۴۲ و ۰/۳۷ تغییرات این متغیر را تبیین می‌کند و شرایط مداخله‌گر هم بر استراتژی‌ها و ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران تاثیر دارد و به ترتیب ۰/۳۱ و ۰/۲۷ تغییرات آن را تبیین می‌کند و بعد ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران بر راهبردهای



آن، به‌طوری که ۳۵٪ درصد از تغییرات آن را تبیین می‌کنند. همچنین اثر راهبردهای ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران بر پیامدهای آن موثر بود، و ۷۰٪ درصد تغییرات آن را تبیین می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش، طراحی مدل عوامل اثرگذار بر ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران بود. روابط بین عوامل، مطابق مدل مفهومی تعریف و آزمون شد. تحلیل مدل شامل دو بخش: الف) تحلیل عاملی ابعاد مربوط به عوامل اصلی و ب) تحلیل مسیر روابط بین عوامل اصلی بود. نتایج تحلیل عاملی تاییدی نشان داد که مؤلفه مشارکت‌دهی عمومی و حمایت نهادی به صورت معنی‌داری تبیین‌کننده شرایط علی بودند که در این بین، حمایت نهادی بیشترین نقش را داشت. حمایت نهادی از جهات بسیاری می‌تواند بر ارتقاء ورزش کشور اثرگذار باشد. در واقع، از طریق حمایت‌های دولتی، از ورزشکاران نخبه و افراد فعال در جوامع بین‌المللی ورزشی می‌توان گام مهمی در جهت ارتقاء دیپلماسی و توسعه روابط برداشت. پژوهش کشاورز و همکاران (۲۰۱۸) نیز بر این امر صحنه می‌گذارد که حمایت دولت از چهره‌های بین‌المللی ورزشی، باعث افزایش کسب کرسی‌های بین‌المللی می‌شود. مواردی که در این پژوهش تحت عنوان شرایط زمینه‌ای شناخته شدند، شامل مؤلفه‌های تکنولوژی و بین‌المللی بودند که بر اساس نتایج مربوط به تحلیل عاملی تاییدی، هر دو مؤلفه دارای نقش معنی‌داری در تبیین شرایط زمینه‌ای بودند. پهنه بین‌الملل، از جهات بسیاری می‌تواند بر دیپلماسی ورزشی کشور اثرگذار باشد؛ هر چقدر تعامل سیستم ورزش کشور با نهادهای بین‌المللی بیشتر باشد، این ارتباط می‌تواند زمینه‌ساز رشد جایگاه دیپلماسی ورزشی باشد.

در زمینه شرایط مداخله‌گر، هر سه مؤلفه‌ی اجتماعی، سیاسی، قانونی و اقتصادی دارای نقش معنی‌داری در تبیین شرایط مداخله‌گر بودند. دولت می‌تواند از ورزش برای ارتقاء نشاط اجتماعی و افزایش همگرایی اجتماعی استفاده کند و از این طریق، گام بزرگی در جهت رفع معضلات اجتماعی بردارد. به عبارت دیگر، ورزش به عنوان یک پدیده اجتماعی دارای ظرفیت‌های بسیاری بوده و از قابلیت نزدیک کردن کشورها به یک‌دیگر برخوردار است. تعاملات و رفتارهای هدف‌داری که تحت تأثیر شرایط مداخله‌گر و زمینه‌ای حاصل می‌شوند به عنوان راهبردهای ارتقا دیپلماسی ورزشی کشور مشخص شدند. مؤلفه‌های قابلیت استراتژیک نرم‌افزاری و قابلیت‌های راهبردی ساختاری و سخت-افزاری هر دو دارای نقش معنی‌داری در تبیین بعد راهبردهای ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران بودند. در خصوص قابلیت‌های استراتژیک نرم‌افزاری، یکی از مهم‌ترین عوامل، کسب کرسی‌های تاثیرگذار بین-



المللی است. در واقع، افرادی می‌توانند به عنوان نماینده در این مجامع باشند که به لحاظ شخصیت و سابقه، قابلیت تاثیرگذاری داشته باشد. چنانچه ملکوتیان (۲۰۰۹) نیز در پژوهش خود اذعان می‌دارد: نخبگان ورزشی، به عنوان تسریع‌کننده در ایجاد رابطه میان دولت‌ها عمل می‌کنند و می‌توانند در تعامل بین کشورها کارساز باشند. در این خصوص، کشاورز و همکاران (۲۰۱۸) نیز پیشنهاد دادند که سازمان‌ها و مدیران ارشد ورزش کشور باید از تمام عوامل اساسی و تاثیرگذار برای کسب کرسی‌های بین‌المللی استفاده کنند.

در نهایت اتخاذ ارتقاء دیپلماسی ورزشی پیامدهایی را به دنبال داشت. نتایج جدول ۳ برای بارهای عملی این بخش، نشان داد که مؤلفه‌های افزایش مناسبات بین‌المللی، توسعه اقتصادی، وحدت ملی، بهبود منزلت بین‌المللی، ارتقاء جایگاه سیاسی، توسعه قدرت، توسعه تعاملات فرهنگی، دوری از تحریم و انزوا، صلح و دوستی و بعد منفی به ترتیب در تبیین بعد پیامدهای ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران نقش مهمی داشتند که یکی از این پیامدها افزایش مناسبات بین‌المللی بود. در واقع، ورزش زمینه‌ای برای نشست و گفتگو بین دولت‌ها فراهم می‌کند. مهم‌ترین مثال در این زمینه، مسابقه پینگ پنگ در دهه ۷۰ میان آمریکا و چین که به دیپلماسی پینگ پنگ مشهور است، می‌باشد که تاثیر قابل توجهی برای از سرگیری روابط قطع شده میان دو کشور داشت.

همچنین، می‌توان به دیپلماسی کریکت اشاره کرد. می‌توان گفت بازی کریکت ورزش مورد علاقه دو ملت هندوستان و پاکستان است. به زعم زرگر (۲۰۱۶)، برخلاف روابط پرتنش بین این دو کشور، زمینه‌ی حفظ و گسترش تعاملات را فراهم می‌کند. در بازی‌های مقدماتی جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه نیز، بازی ایران و آمریکا در یک فضای دوستانه و عاری از اختلافات موجود میان دو کشور برگزار شد و حتی زمزمه‌هایی از صلح میان دو کشور وجود داشت. اما در نهایت به دلیل اختلافات بنیادی بین دو کشور، تعامل میان سیاستمداران برقرار نشد. ورزش در سطح بین‌المللی، عرصه‌ای برای پیشرفت و توسعه همه جانبه اقتصادی چشم‌گیر فراهم می‌کند. واقعیت این است که امروزه ورزش‌های حرفه‌ای و پربیننده در سطح جهان، در کنار جنبه رقابتی خود، یک فعالیت تجاری پول‌ساز محسوب می‌شوند. ملکوتیان (۲۰۰۹) و محمدی عزیزآبادی (۲۰۱۸) نیز در پژوهش خود به بعد اقتصادی ورزش بین‌المللی تاکید کرده‌اند.

پیامد مهم بعدی وحدت ملی است. حضور تیم‌های ملی یک کشور در مسابقات بین‌المللی، عرصه‌ای برای تقویت همگرایی و وحدت ملی فراهم می‌کند. در تحقیقاتی مانند محمدی عزیزآبادی (۲۰۱۸)، زرگر (۲۰۱۶) و ملکوتیان (۲۰۰۹) وحدت ملی به عنوان یکی از عوامل تاثیرگذار و مهم ارزیابی شده است. در واقع تیم‌های ورزشی در عرصه بین‌المللی، تبدیل به نماد ملی می‌شوند. به بیان دیگر، تاثیر



عمیق ورزش در تقویت وحدت ملی غیر قابل چشم‌پوشی است. امروزه به دست آوردن و حفظ منزلت بین‌المللی از مهمترین اهداف دولت‌هاست. صحنه رقابت‌های ورزشی، مانند بازی‌های المپیک یا مسابقات جهانی به دلیل اینکه در عرصه بین‌المللی برای کشورها اعتبار و حیثیت به همراه دارد، کشورها را بر آن می‌دارد تا با استراتژی‌ها و برنامه‌ریزی‌های طولانی مدت، متحمل هزینه‌های کلان شوند و مدال یا رکوردهای جهانی کسب کنند. می‌توان در این زمینه به سرمایه‌گذاری هنگفت دولت آلمان نازی در المپیک ۱۹۳۶ برلین، برای نشان دادن استواری رژیم نازی و پرستیژ آلمان اشاره کرد. چنانچه زرگر (۲۰۱۶) نیز در پژوهش خود آورده، در جایگاه اول قرار گرفتن در رقابت‌های باشکوهی مثل المپیک، آلمان قدرت خود را به کشورهای ابر قدرت دیکته کرد. همچنین، ورزش زمینه ارتباط سیاسی کشورها را فراهم می‌کند. اگرچه شعار کمیته ملی المپیک همواره آن است که سیاست باید از ورزش جدا باشد، ولی چنین آرمانی در عصر حاضر محقق نمی‌شود. در واقع، عرصه ورزش، مکانی برای فعالیت‌های سیاسی و رویارویی کشورها در سیستم روابط بین‌الملل است. توسعه قدرت، پیامد مهم دیگر ارتقا، دیپلماسی ورزشی است. کشورها از ورزش، برای نشان دادن قدرت خود استفاده می‌کنند. در این خصوص می‌توان به پژوهش بابایی و همکاران (۲۰۱۶) اشاره کرد که گزارش کردند برتری یک کشور در مقابل سایر کشورها از راه مسابقات ورزشی، نشانه برتری و تأثیرگذاری ورزش در ایجاد قدرت نرم است. همچنین عبدی و همکاران (۲۰۱۹) و دوستی و همکاران (۲۰۱۹)، دیپلماسی ورزشی را به عنوان ابزاری برای قدرت نرم می‌دانند. ورزش همچنین، از قابلیت نزدیک ساختن فرهنگ‌های کشورهای مختلف به یکدیگر برخوردار است. در واقع دیپلمات‌های ورزشی به نوعی نمایندگان فرهنگی کشورهای خود نیز به حساب می‌آیند که فرهنگ کشور خود را در جهان به نمایش می‌گذارند. محمدی عزیزآبادی (۲۰۱۸) نیز در پژوهش خود گزارش می‌کند که ورزش به عنوان یک فعالیت اجتماعی، رابطه نزدیکی با فرهنگ دارد.

ارتقاء دیپلماسی ورزشی، همچنین بستری برای کاهش تحریم‌ها فراهم می‌کند. ورزش، دشمنان را در میادین ورزشی در کنار هم قرار می‌دهد و زمینه‌ای ایجاد می‌کند تا کشورها روابط دیپلماتیک خود را از سر بگیرند. در این راستا، پیمان‌فر و همکاران (۲۰۱۹)، دیپلماسی ورزشی را پدیده جدیدی می‌دانند که به دنبال افزایش گفت‌وگو برای باز کردن افق‌ها و دیدگاه‌های جدید و کمک به درک فرهنگی بین مردم جهان است. در عین حال، یکی از پیامدهای مهم ارتقاء دیپلماسی ورزشی، صلح و دوستی بین ملت‌ها است. ورزش زبانی بین‌المللی دارد و انسان‌ها را ورای هر محدودیتی در کنار هم قرار می‌دهد. یکی از مفاهیم مهم بازی‌های المپیک نیز به وجود آوردن صلح جهانی است، حتی در یونان باستان نیز در زمان برگزاری بازی‌های المپیک، آتش‌بس اعلام می‌شد. لوگو (۲۰۱۸)، نیز در پژوهش خود



عنوان می‌کند که کمیته بین‌المللی المپیک باید ابتکارهایی را ایجاد کند که روابط صلح‌آمیز بین ملل ارتقاء پیدا کند. همچنین التیامی‌نیا و محمدی (۲۰۱۶) و زرگر (۲۰۱۶) نیز در پژوهش خود به شکل‌گیری روابط نزدیک و ایجاد صلح و بیشتر شدن روابط مسالمت‌آمیز بین کشورها از طریق رویدادهای ورزشی بین‌المللی اشاره کرده‌اند. همچنان که دولت‌ها از دیپلماسی ورزشی در جهت بهبود روابط بین‌الملل و یا حل منازعات سیاسی خود استفاده می‌کنند، برای فشار آوردن بر دیگر کشورها در جهت دستیابی به اهداف دیپلماتیک خود نیز بهره می‌جویند. تحریم مسابقات ورزشی و یا مسابقه ندادن با ورزشکاران برخی کشورها از جمله این موارد است. به زعم زرگر (۲۰۱۶)، در تاریخ برگزاری بازی‌های المپیک، نمونه‌های تحریم مشاهده می‌شود که نشان‌دهنده آن است که کشورها ملاحظات سیاسی خود وارد عرصه ورزش کرده‌اند. شریعتی و گودرزی (۲۰۱۷) نیز در پژوهش خود به تحریم دو المپیک توسط ایران اشاره کردند و اذعان داشتند که با وجود لطمه به ورزش ایران، توجه به سیاست حاکم بر جمهوری اسلامی ایران اصل بود.

با اینکه تصمیم‌گیرندگان اساسی در رابطه با روابط بین دولت‌ها سران کشورها هستند، ولی ورزشکاران، مربیان و مدیران ورزشی می‌توانند نقش کارسازی در عرصه‌های سیاسی داشته باشند؛ مثلاً کشور چین، از بازیکنان پینگ پنگ خود، به عنوان دیپلمات‌های رسمی در ماموریت‌های خود استفاده می‌کند. در این زمینه مهرگان و همکاران (۲۰۱۸) نشان دادند که مشارکت عمومی در فعالیت‌ها و مناسبات، دیدگاه‌ها و طرز تلقی‌های داخلی و بین‌المللی را نسبت به ارتقاء عملکرد نظام سیاسی بهبود می‌بخشد. التیامی‌نیا و محمدی (۲۰۱۶) نیز در پژوهش خود اذعان کردند که برخی کشورها از ورزشکاران و مربیان پرآوازه خود، به عنوان نماینده در هیئت‌های بین‌المللی خود در جهت تسهیل یا بهبود روابط استفاده می‌کنند. در نتیجه، می‌توانیم چنین استنباط کنیم که در صورتی حمایت‌های دولتی کافی وجود داشته باشد، نخبگان کشور می‌توانند در جهت رشد و ارتقاء دیپلماسی ورزشی کشور گام بردارند.

به صورت کلی ابعاد بین‌المللی و تکنولوژی، به مثابه بستری برای ارتقاء دیپلماسی ورزشی به حساب می‌آید. بنابراین ارتباطات و تعاملات فدراسیون‌های داخلی با فدراسیون‌های ورزشی کشورهای دیگر و همچنین فدراسیون‌های جهانی، ارتباط بین کمیته ملی المپیک با کمیته‌های ملی المپیک سایر کشورها و کمیته بین‌المللی المپیک، همکاری‌های علمی و فناوری میان کشورها و استفاده از پتانسیل‌ها قابلیت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در این زمینه می‌تواند زمینه‌ساز رشد جایگاه دیپلماسی ورزشی باشد. در این زمینه موسوی شفقایی، ایمانی و فقری (۲۰۱۷) نیز گزارش کردند که هر چقدر چالش یک کشور در جهت دستیابی به دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی بیشتر شود، به همان نسبت



جایگاهش در نظام بین‌الملل ارتقا خواهد یافت. شرایط مداخله‌گر، در صورت عدم کنترل در ارتقاء دیپلماسی ورزشی اختلال ایجاد می‌کند. چنانچه در عامل اجتماعی، میزان پایین بودن نشاط اجتماعی، سطح امنیت و رفاه اجتماعی و تاثیر مخرب آن بر ورزش بین‌المللی غیر قابل انکار است. عبدی و همکاران (۲۰۱۹) نیز ورزش را بخشی جدایی ناپذیر از زندگی اجتماعی انسان‌ها می‌دانند. در عامل سیاسی و قانونی نیز، کم اهمیت بودن جایگاه بین‌المللی ورزشی در تصمیمات نظام می‌تواند تاثیر نامطلوبی در جایگاه دیپلماسی ورزشی کشور در مجامع بین‌المللی داشته باشد. عامل اقتصادی نیز عامل مهمی است که اگر نتوان آن را در کل جامعه مدیریت کرد، اثرات زیان‌باری در همه ابعاد از جمله دیپلماسی ورزشی خواهد داشت. ایران کشوری است که از یک سو با چالش‌های درون ساختار اقتصادی مواجه است و از سوی دیگر، به دلیل تحریم‌ها با ساختار اقتصاد جهانی منطبق نیست. بدین صورت عامل اقتصاد می‌تواند چالشی بزرگ در ارتقاء دیپلماسی ورزشی باشد. پژوهش سلیمانی پورلک (۲۰۱۷) نیز صحنه بر این امر می‌گذارد. از طرف دیگر، اثر بعد ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران بر راهبردهای آن مثبت، مستقیم و معنی‌دار بود. در واقع، ساخت و بهبود وجهه و تصویر مثبت در نزد اذهان بین‌المللی و خنثی نمودن تبلیغات منفی و کسب احترام بین‌المللی و افزایش اعتبار و شهرت و استقلال کشور باعث ارتقاء دیپلماسی ورزشی می‌شود.

کسب کرسی‌های بین‌المللی، گرفتن میزبانی رویدادهای مهم و مدال‌آوری در مسابقات جهانی و المپیک، تربیت مربیان و ورزشکاران حرفه‌ای، توسعه ورزش بانوان و معلولین و حضور و یا برگزاری همایش‌ها، کنفرانس‌های علمی، مهم‌ترین عوامل قابلیت‌های استراتژیک نرم‌افزاری هستند. در خصوص کاربست این عوامل برای ارتقاء دیپلماسی ورزشی همچنان چالش‌هایی وجود دارد. در مورد برخی از این عوامل، هنوز برنامه‌ریزی استراتژیک در سیاست‌گذاری سطح کلان وجود ندارد و آن‌طور که باید جدی گرفته نشده است. بهرامی‌پور و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهش خود در خصوص کسب و حفظ کرسی‌های بین‌المللی در سطح کلان کشور، بیان می‌کند که مسئولان باید در جهت حفظ و تقویت این عوامل تلاش کنند و با تدوین برنامه بلندمدت، این امر را به عنوان یکی از استراتژی‌های مهم در ورزش مدنظر قرار دهند. لوگو (۲۰۱۸) نیز در پژوهش خود بحث می‌کند که دولت‌ها باید مشارکت و یا کسب میزبانی رویدادهای ورزشی بین‌المللی برای ارتقاء اهداف دیپلماتیک را مد نظر قرار دهند. قابلیت‌های سخت‌افزاری نیز همان موقعیت‌های زیربنایی در ورزش کشور هستند که به دلیل پرهزینه بودن و سایر شرایط کلان موجود در ورزش کشور یا مورد غفلت واقع شده‌اند یا به درستی انجام نمی‌شوند. به طور کلی، کمبود قابلیت‌های سخت‌افزاری در کشور و عدم وجود برنامه‌ریزی استراتژیک



در جهت توسعه زیرساخت‌ها، محدودیت عمده و قابل توجهی است که مانع از این می‌شود که کشورمان بتواند میزبانی رویدادهای مهم دنیا را بگیرد. در واقع دیپلماسی ورزشی، نیازمند وجود ظرفیت‌های سخت‌افزاری و استفاده از این ظرفیت‌ها به عنوان ابزاری برای ارتقا آن است تا از این طریق کشور به اهداف سیاست خارجی برسد. در حالت کلی، داشتن یک برنامه استراتژیک برای دیپلماسی ورزش کشور، فرصت‌های گوناگون توسعه کشور را در زمینه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی فراهم می‌کند.

اگر بخواهیم دیپلماسی ورزشی کشور را در چند دهه اخیر یعنی قبل و بعد از انقلاب به طور اجمالی بررسی کنیم. در واقع قبل از انقلاب تنها مورد قابل ملاحظه‌ای که در تاریخ ورزش کشور افتاده بود، برگزاری بازی‌های آسیایی ۱۹۷۴ در تهران بود. به طوری که امیرتاش (۲۰۰۵)، در پژوهش خود با بیان ویژگی‌های منحصر به فرد بازی‌ها، بازی‌های آسیایی ۱۹۷۴ همواره در خاطر مردم آسیا ماندگار می‌داند. بعد از انقلاب نیز اگر روند چهار دهه را بررسی کنیم باید اذعان کنیم که در نخستین سال‌های پس از انقلاب، ایران کشوری بود که بازی‌های المپیک ۱۹۸۰ مسکو و ۱۹۸۴ لس آنجلس را تحریم کرد. شروع جنگ تحمیلی هم دلیل مهم دیگری بود که باعث شد دیپلماسی ورزشی در سیاست خارجی کشورمان در آن دوران تبیین نشود. در دوران سازندگی و سال‌های اولیه پس از جنگ تحمیلی، سازمان‌های بین‌المللی ورزشی بزرگ پیشنهاد میانجی‌گری و از سرگیری روابط با غرب را دادند ولی در آن دوران، این موضوع در دستور کار سیاست‌گذاران وقت نبود. دوران ریاست جمهوری بعد که با مطرح شدن گفتگوی تمدن‌ها همراه بود، تحولی اساسی در روابط بین‌الملل کشور به وجود آمد و دیپلماسی عمومی و متعاقب آن، دیپلماسی ورزشی در سیاست خارجی کشورمان محوریت قرار گرفت. مسابقات جام جهانی ۱۹۹۸ کشتی و حضور ورزشکاران ایالت متحده در تهران و همچنین صعود تیم ملی فوتبال کشورمان بعد از بیست سال به مسابقات جام جهانی فوتبال ۱۹۹۸ فرانسه از جمله رویدادهای ورزشی مهم و قابل توجهی بودند که بعد از انقلاب اسلامی در ورزش کشور در آن زمان شاهد آن‌ها بودیم. پس از آن نیز ورزش ایران روند کم و بیش رو به رشدی داشته است که اوج شکوفایی ورزش ایران را بازی‌های المپیک ۲۰۱۲ لندن می‌توان دانست که ایران در رده هفدهم جهان قرار گرفت. این موفقیت زمانی به دست آمد که ایران در بدترین شرایط و تحریم‌های بین‌المللی بود و ورزش به عنوان ابزاری برای کسب اعتبار و منزلت بین‌المللی در آن زمان برای ایران بود. پس از آن نیز، درخشش قابل توجه تیم‌های والیبال و بسکتبال در سال‌های اخیر و درخشش تیم ملی فوتبال کشورمان در جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه، در کنار موفقیت‌های فردی ورزشکاران و نمایندگان کشورمان در سایر رشته‌های ورزشی و همچنین کسب کرسی‌های بین‌المللی همه نشان از ظرفیت ورزش



کشورمان را دارد. صباغیان (۲۰۱۵) نیز در پژوهش خود بیان می‌کند که جمهوری اسلامی ایران به دلیل توان بالقوه ورزشی که دارد، می‌تواند با شکل دادن به دیپلماسی ورزشی خود از ورزش و رویدادهای ورزشی به منظور بستری برای پیشبرد اهداف خود در سطح بین‌المللی بهره‌مند شود. در تبیین این موضوع می‌توان به نتایج پژوهش التیامی‌نیا و محمدی (۲۰۱۶)، جوادی‌پور و راسخ (۲۰۱۹)، پیمان‌فر و همکاران (۲۰۱۹)، شریعتی (۲۰۱۹) و بخشی چناری و همکاران (۲۰۱۹) اشاره کرد. در نهایت اینکه در مورد وضعیت دیپلماسی ورزشی ایران هنوز مسیر پرچالشی در پیش است و دستگاه‌های ذینفع هنوز از یک نگاه جامع و استراتژیک و اجرای برنامه‌های راهبردی برای توسعه دیپلماسی ورزشی فاصله دارند. به عبارت دیگر، دیپلماسی ورزشی همچنان آن‌طور که باید در سیاست کشورمان مورد توجه قرار نگرفته است و آنگونه که باید از قابلیت‌های ورزش در جهت بهبود روابط بین‌الملل استفاده نشده است. دلیل این امر نیز جدی تلقی نشدن ورزش و پوشش‌های بین‌المللی مرتبط با آن در سیاست‌گذاری کشور می‌باشد. با اینکه در نهایت تصمیم‌گیری در مورد از سرگیری، ادامه و یا قطع روابط دیپلماتیک بین کشورها بر عهده سران کشورها می‌باشد و نباید سهم آرمانی و دور از واقعیت را برای دیپلماسی ورزشی در نظر گرفت، ولی در طول تاریخ و به دفعات دیپلماسی ورزشی نقش قابل توجه و تاثیرگذار خود را در روابط بین جوامع ثابت کرده است. از این‌رو، با همکاری سازنده بین دستگاه‌های اجرایی ورزش کشور و در دستور کار قرار دادن و استفاده از پتانسیل ورزش بین‌الملل توسط این سازمان‌ها، می‌توان به بهبود شرایط موجود و در نتیجه ارتقاء دیپلماسی ورزشی ایران امیدوار بود.

Reference

1. Abdi, K., Talebpour, M., Fullerton, J., Ranjkesh, M. J., & Nooghabi, H. J. (2019). Identifying Sports Diplomacy Resources as Soft Power Tools. *Place Branding and Public Diplomacy*, 15(3), 147-155. (Persian)
2. Ali Doust, G. E., Sajjadi, S. N., Mahmoudi, A., & Saatchian, V. (2014). Investigating the Priorities and Strategies for Improving the Judo Championship of Iran. *Journal of Sport Management*, 6, 246-231 (Persian) .
3. Amini, A., & Anamdari, A., S. (2012). The globalization of culture and the function of cultural diplomacy in foreign policy. *Strategy Quarterly*, 21(65), 393-413 (Persian) .
4. Amirtash, A.-M. (2005). Iran and the Asian games: The largest sports event in the Middle East. *Sport in Society*, 8(3), 449-467. (Persian)
5. Babai, M., Simbar, R., Soleimani Kashaye, S., & Rezaei, M. (2016). The effect of sports diplomacy on soft power in the international system. *Strategic Study of Sport and Youth*, 14(29) , 143-159 (Persian)



6. Bahramipour, B., Keshavarz, L., & Farahani, A. (2018). Development of a model for winning effective international sports seats by the representatives of Iran (Doctoral dissertation), University of Payam Nour, (Persian)
7. Bakhshi Chenari, A. R. G., M, Sajjadi, S. N., & Farahani, J. (2019). The role of sports diplomacy in the foreign policy of the Islamic Republic of Iran. *Journal of Modern Approaches in Sports Management*, 7(26), 36-21 (Persian).
8. Davari, A., & Rezazadeh, A. (2017). *Structural equations modeling with PLS software*: Tehran: Jahad Daneshgahi Publishing (Persian).
9. Dousti, A., Saboonchi, R., & Shariati Feizabadi, M. (2019). Sport behind Public Diplomacy; Functional Components of Sport Diplomacy in Iran. *World Sociopolitical Studies*, 3(2), 379-407. (Persian)
10. Eden, J. (2013). *Soccer and International Relations: Can Soccer Improve International Relations?*. Ottawa: University of Ottawa.
11. Eltiami nia, R., & Mohammadi Azizabadi, M. (2016). The subordinate and accelerating role of sport in providing conditions for peace among governments. *International Political Research Quarterly*, Islamic Azad University, Shahreza Branch, 22, 149-179 (Persian).
12. Ghorbani, N. (2012). *A Study of the Challenges of Iranian Public Diplomacy in the Khali Jafars Area (Case Study: Bahrain and Iraq)*. Thesis of the Faculty of Law and Political Science. University of Tehran. Tehran (Persian).
13. Javadipour, M., & Rasekh, N. (2019). The Role of Sport and the Development of Sport Diplomacy in the Promotion of Socio-Cultural Policies and Foreign Relations of the Islamic Republic of Iran. *Sport Management*, 11(2), 219-234 (Persian).
14. Johnson, J. A. (2020). *Transcending Taekwondo Competition to Sustain Inter-Korean Sports Diplomacy*. *The International Journal of the history of sport*, DOI:10.1080/09523367.2020.1826440.
15. Keshavarz, L., Farahani, A., & Bahramipur, B. (2018). Analysis of factors affecting the acquisition of international sports seats by Iranian representatives. *Journal of Sport Management and Development*, 7(4), 2-15 (Persian).
16. Logo, E., D. (2018). *The Role of Sports Diplomacy in Contemporary International Relations: A Case Study of the Olympic Games (Doctoral dissertation)*. University of Ghana,
17. Malkotian, M. (2009). Sports and Politics. *Journal of Politics*, 39(2), 301-316 (Persian).
18. Mehregan, F., Faghihi, A. H., & Mirsepassi, N. (2018). The Role of Political Participation and the Democratic System in Shaping Political Culture (Case Study: Kurdish Citizens in Iraqi Kurdistan). *Journal of Public Transition Policy in Management*, 9(30), 43-59 (Persian).
19. Mohammadi Azizabadi, M. (2018). The place of sport in domestic and international politics for peace and friendship. *Journal of Politics*, 4(40), 123-113 (Persian).
20. Nai, J. (2011). *Soft power, the tools of success in international politics (Seyyed Mohsen Rouhani & M. Zolfaghar, Trans.)*: Imam Hussein University of Technology, Tehran, Iran. (Persian).



21. Peymanfar, M. H., Ehahi, A. R., Sajjadpour, M. K., & Hamidi, M. (2019). Explaining sports diplomacy using a paradigm model: Qualitative content. Sport management, 11(1), 59-75 (Persian)
22. Sabaghian, A. (2015). Sport Diplomacy. Culture-Communication Studies, 16(31), 151-131 (Persian) .
23. Shaabani Bahar, G. R., Erfani, N., Goodarzi, M., & Monsaf, A. (2015). Application of Path Analysis Model to Explain Effective Indicators of Iranian Teams' Sports Success in International Events. Applied Research in Sport Management, 3(3), 131-117 (Persian) .
24. Shabani moghadam, K., & Farahani, A. (2016). Politics and International Relations in Sport. Organization of Academic Jihad Publications, 58, (Persian) .
25. Shariati Feizabadi, M. (2019). A Comparative Study of Sport Diplomacy in the Development of Foreign Relations of Iran and Selected Countries. Journal of Political Science. Fifteenth Year, 1(29) , 125-148 (Persian) .
26. Shariati, M., & Goodarzi, M. (2017). Structural Modeling (SEM) of the Components of Sport Diplomacy in the Development of International Relations of the Islamic Republic of Iran. New Approaches to Sport Management, 5(16), 104-189 (Persian) .
27. Soleimani Pournalak, F. (2017). The Challenges and Needs of Iranian Economic Diplomacy and Its Foreign Policy Requirements. Parliament and Strategy Quarterly, 23(88), 325-358 (Persian) .
28. Supli, N. A., Permata, I. M., Susilowati, R. (2020). Environmental Aspects and Public Concern for the Environment as Part of Sport Diplomacy at the 2018 Asian Games. Sriwijaya journal of environment, 5(2), 127-133.
29. Won, D., & Chiu, W. (2020). Politics, place and nation: comparing the hosting of sport events in Korea and Taiwan. Sport in Society, 23(1), 142-158 .
30. Zargar, A. (2016). Sport and International Relations: Conceptual and Theoretical Aspects. Journal of Political Science, 11(32), 48-47 (Persian).

استناد به مقاله

موسوی گرگری، سیده‌شیماء؛ بنار، نوشین؛ و شفیعی، شهرام. (۱۴۰۱). طراحی مدل عوامل اثرگذار بر ارتقا دیپلماسی ورزشی ایران. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۴(۷۶)، ۷۵-۱۰۴. شناسه دیجیتال: 10.22089/SMRJ.2021.9718.3249

Mousavi Gargari, S. SH., Benar, N., & Shafiei, Sh. (2023). Designing the Model of Factors Affecting on Promotion of Sports Diplomacy of Iran. Sport Management Studies, 14(76), 75-104. (In Persian). DOI: 10.22089/SMRJ.2021.9718.3249

